

culose-practijk, zoowel bij geloovige als bij ongeloovige patiënten. Weet iemand van zijn arts, dat hij ernstig ziek is, dan kan hij in orde brengen wat er nog te doen is, op welk gebied dan ook. Wordt zijn toestand als niet ernstig voorgesteld of als met behoorlijk fauste prognose quoad vitam, dan zijn de meeste menschen geneigd om „die narigheden” nog wat uit te stellen, dikwijls tot schade van henzelf of van hun familie.

Zeist, 29 Januari 1941

H. BLANKEN Jzn.

LEUGEN OF WAARHEID?

Naar aanleiding van het Ingezonden stukje van Collega JASPERSE zou ik het volgende willen opmerken. Hij schrijft: „Maar de waarheid draagt geen schuld”. Hoe dan in de volgende situatie?

Prof. KORTEWEG opereert een 76-jarigen man met een afsluiting van den pylorus. Er blijkt een groot gezwel aan den maaguitgang te zitten met uitzaaiing van kleine gezwelletjes op het peritoneum en flinke regionale lymphkliermetastases. Een klinische diagnose dus voor 100 pCt. zeker. Er wordt een anastomose aangelegd. Aan mij, den narcotiseur, die nog familie is, wordt opgedragen den zoon mede te deelen, wat er gevonden is. en erbij te voegen, dat natuurlijk een tijdelijke verbetering te verwachten is, maar dat dit op zijn hoogst eenige maanden zal duren. Zeven jaren later is deze patiënt op 83-jarigen leeftijd aan griep gestorven en al dien tijd heeft hij den lof van den bekwamen chirurg gezongen, den redder van zijn leven.

Nu Collega JASPERSE de Heilige Schrift heeft aangehaald, meen ik dat we hier aan het woord van PILATUS moeten denken: „Wat is waarheid?”. Zeker is deze er in vele gevallen niet, waar het betreft de resultaten van onze wetenschappelijke en klinische gegevens. Ook hier geheel om met PAULUS te spreken: „Wij kennen slechts ten deele”. Is het dan juist, daarmee den patiënt te bezwaren ter redding van ons eigen geweten? Het allereerste is toch den patiënt geen schade te doen en dat kan vaak geschieden door hem onze halve kennis, half buiten onze schuld, te doen weten.

's-Gravenhage, 2 Februari 1941

M. A. ITTMANN

BERICHTEN

BUITENLAND

BULGARIJE. — PRIMO PURGARE.... Deze leuze behoeft nog niet te worden „stop gezet”. *Il Policlinico* van 6 Januari bericht, dat gedurende dit jaar het aantal hectaren, dat in Bulgarije beplant is met ricinus, is uitgebreid van 420 tot 4000!

DUITSCHLAND. — VEREENIGING VOOR KINDERPSYCHIATRIE. Op de jaarvergadering der Duitsche vereeniging voor kindergeneeskunde te Weenen is besloten tot oprichting van een Duitsche vereeniging voor kinderpsychiatrie en geneeskundige paedagogie (*Deutsche med. Wochenschr.*, 10 Januari).

— SAMENVOEGING VAN WETENSCHAPPELIJKE ACADEMIËN. De zes academiën van wetenschappen in Duitschland, te Berlijn, München, Weenen, Leipzig, Heidelberg en Göttingen, zijn bijeengevoegd, als genootschappen (Sozietäten), tot een Rijksacademie der Duitsche Wetenschappen. De naam van de academie te Göttingen, die reeds in 1750 is opgericht als „Gesellschaft der Wissenschaften in Göttingen”, is thans gewijzigd tot „Akademie der Wissenschaften in Göttingen” (*Munch. med. Wochenschr.*, 10 Januari).

— BESTRALING VAN MELK OM DE RHACHITIS TEGENTE GAAN. De gemeenteraden van Frankfurt a. M. hebben de middelen toegestaan, benodigd om alle melkinrichtingen te voorzien van toestellen ter bestraling der volle melk. Het gebruik